

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu II / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificari COR	ISTORIE/istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), politolog (COR 263304)/ Cod calificare conform ESCO: 2633 – Philosophers, historians and political scientists; 2422 – Political advisers/ Acces în ciclul de masterat

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în istoria universală a secolului XX		2.2. Cod disciplină	I. 2201			
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Sorin Arhire						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Dr. Robert Luca						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	42	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					26
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
d. Tutoriat					4
e. Examinări					4
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	72
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	78
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	150
3.10 Numărul de credite**	6

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Introducere în istoria modernă universală
4.2. de competențe	Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării	C4. Comunică constatări științifice - împărtășește cu publicul larg constatările și entuziasmul recent în domeniul științe, sporește cunoștințele, aprecierea și înțelegerea științei de către public, promovează utilizarea rezultatelor în formarea de opinii. C10. Prezintă argumente în mod convingător - prezintă argumente în cursul unei negocieri sau al unei dezbateri sau în scris, în mod convingător, pentru a obține sprijinul maxim pentru cauza pe care o reprezintă vorbitorul sau scriitorul.
Competențe transversale	CT1. Predă istorie - oferă instrucțiuni elevilor și studenților în ceea ce privește teoria, practica și cercetările istorice și, în special, în ceea ce privește subiecte cum ar fi istoria Evului Mediu, metodele de cercetare și critica surselor de informație.

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul disciplinei, studentul va fi capabil să identifice și explice principalele evenimente și procese ale istoriei universale din secolul XX; analizeze critic transformările politice, economice și sociale ale secolului XX în context internațional; utilizeze corect concepte și terminologie istorică specifică istoriei contemporane; interpreteze surse istorice de bază și perspective istoriografice relevante; elaboreze argumente istorice coerente, oral și în scris, respectând normele academice.
7.2 Obiectivele specifice	Identificarea principalelor evenimente, procese și etape ale istoriei universale din secolul XX. Analizarea cauzelor și consecințelor conflictelor majore și ale crizelor politice ale secolului XX. Compararea ideologiilor și regimurilor politice ale secolului XX. Interpretarea surselor istorice de bază și a perspectivei istoriografice relevante. Formularea de argumente istorice coerente, oral și în scris, utilizând terminologia de specialitate.

8. **Conținuturi***

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Lumea la începutul secolului XX. 1.1. Prezentarea generală a secolului XX. 1.2. Formarea celor două blocuri politice care vor duce mai târziu la izbucnirea primei conflagrații mondiale. 1.3. Schimbarea raporturilor de putere în Europa, între principalele state ale continentului. 1.4. Progresele tehnice ale omenirii și impactul pe care l-au avut acestea asupra vieții cotidiene.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
2. Primul Război Mondial. 2.1. Izbucnirea războiului. 2.2. Taberele implicate în conflagrație. 2.3. Evoluția ostilităților pe cele două fronturi principale de luptă din Europa, precum și pe fronturile secundare. 2.4. Sfârșitul războiului și Conferința de Pace de la Paris.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
3. Germania în perioada interbelică 3.1. Instituirea Republicii de la Weimar. 3.2. Hiperinflația din anul 1923. 3.3. Caracterizarea regimului politic. 3.4. Ascensiunea Germaniei în cadrul relațiilor internaționale după anul 1936.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
4. Rusia Sovietică în perioada interbelică. 4.1. Revoluția rusă cu cele două faze ale sale. 4.2. Războiul civil dintre „albi” și „roșii”. 4.3. Preluarea puterii de către Stalin.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
5. Statele Unite în perioada dintre cele două războaie mondiale. 5.1. Administrațiile republicane conduse de Warren Harding, Calvin Coolidge și Herbert Hoover. 5.2. Dezvoltarea spectaculoasă a industriei americane și a nivelului de trai. 5.3. Revigorarea fundamentalismului puritan (Legea Volstead). 5.4. Aspecte americane ale crizei economice din 1929-1933.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
6. Italia și Spania în perioada interbelică. 6.1. Instaurarea și caracteristicile regimului fascist italian. 6.2. Ideologia și politica externă. 6.3. Evoluția politică a Spaniei. 6.4. Războiul civil din Spania (1936-1939).	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
7. Japonia și China în prima jumătate a secolului XX. 7.1. Regimul politic. 7.2. Militarismul nipon. 7.3. Revoluția republicană chineză. 7.4. Războiul civil din China (1946-1949).	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
8. Al Doilea Război Mondial. 8.1. Originile războiului. 8.2. Operațiunile militare. 8.3. Armamentul. 8.4. Capitularea Germaniei și a Japoniei.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore

9. Uniunea Europeană. 9.1. Tratatul de bază. 9.2. Instituții. 9.3. Evoluția Comunității Europene de la cele 6 state fondatoare la Uniunea Europeană de astăzi.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
10. „Războiul rece”. 10.1. Formarea NATO și a Tratatului de la Varșovia. 10.2. Periodizarea. 10.3. Principalele momente de criză. 10.4. Sfârșitul războiului rece.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
11. Europa Central-Răsăriteană în perioada postbelică. 11.1. Instaurarea regimurilor comuniste.	Expunerea Explicația	3 ore
11.2. Regimurile comuniste din Europa Central-Răsăriteană. 11.3. Prăbușirea regimurilor comuniste.	Demonstrația Problematizarea	
12. Uniunea Sovietică în perioada postbelică. 12.1. Perioada 1945-1953. 12.2. Nikita Hrușcoiv și Leonid Brejnev. 12.3. Reluarea dialogului cu Vestul. 12.4. Dispariția Uniunii Sovietice. 12.5. Democratizarea Rusiei și trecerea acesteia la economia de piață.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
13. Statele Unite și Europa Occidentală în perioada postbelică. 13.1. Politica internă americană. 13.2. Promovarea „statului bunăstării sociale” în Marea Britanie, Germania, Franța și Italia.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
14. Lumea la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI. 14.1. Fenomenul globalizării. 14.2. Revoluția tehnologică. 14.3. Terorismul. 14.4. Protecția mediului.	Expunerea Explicația Demonstrația Problematizarea	3 ore
Bibliografie - Brzenzinski, Zbigniew, <i>Marele eșec. Nașterea și moartea comunismului în secolul XX</i> , Cluj-Napoca, 1993. - Churchill, Winston, <i>Al doilea război mondial</i> , București, 1997. - <i>Enciclopedia Uniunii Europene</i> , București, 2006. - Fontaine, André, <i>Istoria războiului rece</i> , vol. I-IV, București, 1992-1994. - Judt, Tony, <i>Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945</i> , Iași, 2008. - Johnson, Paul, <i>O istorie a lumii moderne 1920-2000</i> , București, 2003. - Palmowski, Jan, <i>Dicționar Oxford de istorie universală contemporană. De la 1900 până azi</i> , vol. I-II, București, 2005. - Soulet, Jean-François, <i>Istoria comparată a statelor comuniste din 1945 până în zilele noastre</i> , Iași, 1998. - Taylor, A.J.P., <i>Originile celui de-al doilea război mondial</i> , Iași, 1999. - Tindall, George Brown, Shi, David, <i>America. O istorie narativă</i> , vol. III, București, 1996. - Tismăneanu, Vladimir, <i>Reinventarea politicului. Europa Răsăriteană de la Stalin la Havel</i> , Iași, 1997.		
8.2. Seminar-laborator		
1. Seminar introductiv. 1.1. Organizare, metodologie de lucru și bibliografie.	Problematizarea Conversația euristică Explicația	2 ore
2. Aspecte ale Primului Război Mondial și ale Conferinței de Pace de la Paris. 2.1. Războiul de tranșeu și impactul său asupra soldaților. Revolte în armata franceză. Psihoza tranșeelor și efectele sale postbelice; 2.2. Inovații ale conflagrației: tancuri, avioane, submarine și mitraliere; 2.3. Revoluția din Rusia și impactul Tratatului de la Brest-Litovsk asupra desfășurării războiului; 2.4. Revoluția spartachistă din Germania și mitul „cuțitului în spate”; 2.5. Tratatul Conferinței de Pace de la Paris și reconfigurarea politică a Europei Central-Estice. Tratatul de la Versailles (28 iunie 1919).	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
3. Nazismul și fascismul. Studiu comparativ. 3.1. Benito Mussolini: de la socialism la fascism; 3.2. Adolf Hitler: de la „revoluție” la legalism; 3.3. Principalele componente ale nazismului și fascismului: doctrină, politici, instituții și impact internațional.	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore

<p>4. De la Lenin la Stalin. Construcția „socialismului într-o singură țară”. 4.1. Noua Politică Economică; 4.2. Industrializare și colectivizare forțată; 4.3. Conflictul intern pentru succesiunea lui Lenin și noile politici ale lui Stalin; 4.4. Represiunea politică; fenomenul „Gulag”.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>5. Evoluția relațiilor internaționale în perioada interbelică. 5.1. Tratatul de la Rapallo - 1922, Conferința de la Locarno - 1925, Criza manciuriană 1931, Criza abisiniană - 1935, Tratatul naval anglo-german - 1935, Remilitarizarea Renaniei – 1936; 5.2. Izolaționismul american și falimentul Ligii Națiunilor în fața mișcărilor revizioniste; 5.3. Problema reparațiilor germane și efectele sale economice și politice;</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>6. Mari personalități ale lumii interbelice. 6.1. Franklin Delano Roosevelt și Winston Churchill; 6.2. Adolf Hitler și I.V. Stalin.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>7. Premisele și condițiile izbucnirii celui de-al Doilea Război Mondial. 7.1. Anexarea Austriei și Acordul de la Munchen; 7.2. Pactul Ribbentrop-Molotov și consecințele sale geopolitice; 7.3. Aspecte ale „Blitzkrieg”-ului german: căderea Poloniei, Norvegiei și a Franței; 7.4. Europa sub dominația germană.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>8. Al Doilea Război Mondial. 8.1. Bătălia Angliei și frontul atlantic; 8.2. Constituirea alianței anglo-americane (<i>Cash and Carry</i>, <i>Lend and Lease Act</i>, Carta Atlanticului, atacul japonez de la Pearl Harbor); 8.3. Inovații științifico-militare ale războiului: avionul cu jet, rachetele V-2 și Proiectul Manhattan; 8.4. Conferințele de la Teheran, Yalta și Potsdam; 8.5. Procesul de la Nürnberg.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>9. Metamorfozele relațiilor internaționale în timpul Războiului Rece. 9.1. Instaurarea regimurilor comuniste în Europa Central-Răsăriteană; 9.2. Constituirea NATO și a Tratatului de la Varșovia; 9.3. Politică „Europei națiunilor” a lui Charles de Gaulle; 9.4. „Erezia” titoistă și ascensiunea național-comunismului.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>10. Reconfigurarea Orientului Mijlociu în era postbelică. 10.1. Sfârșitul marilor imperii și apariția statelor moderne în Orientul Mijlociu; 10.2. Apariția regimurilor dictatoriale în lumea arabă; 10.3. Emergența naționalismului arab și conflictele regionale.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>11. Exportul comunismului în Orientul Îndepărtat. 11.1. Ascensiunea regimului comunist în China; 11.2. Războiul din Coreea; 11.3. Ruptura sino-sovietică.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>12. Războiul din Vietnam (1961-1975) și războiul din Afganistan (1979-1989). S.U.A. vs. U.R.S.S. 12.1. Premisele izbucnirii războiului din Vietnam și desfășurarea sa; 12.2. Invazia sovietică din Afganistan.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>13. Prăbușirea regimurilor comuniste și sfârșitul Războiului Rece; cauze și consecințe. 13.1. Reunificarea Germaniei; 13.2. Războiul din Iugoslavia; 13.3. Intervenția rusă din Cecenia; 13.4. Criza din Kosovo.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore
<p>14. Europa Central-Răsăriteană după prăbușirea comunismului. 14.1. Adoptarea pluralismului politic și trecerea la economia de piață; 14.2. Redefinirea și restructurarea internă; 14.3. Procesul de integrare al fostelor state comuniste în NATO și Uniunea Europeană.</p>	Problematizarea Conversația euristică Explicația Demonstrația	2 ore

<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bernstein, Serge, Milza, Pierre, <i>Istoria Europei</i>, vol. 5, Iași, 1998. - Brinkley, Alan, <i>The Unfinished Nation: A Concise History of the American People</i>, vol. II, New York, London, 1993. - Boia, Lucian, <i>Tragedia Germaniei 1914-1945</i>, București, 2010. - Garz, Florian, <i>Iugoslavia în flăcări</i>, București, 1993. - Hitler, Adolf, <i>Mein Kampf</i>, vol. I-II, Craiova, f.a. - Le Breton, Jean-Marie, <i>Europa Centrală și Orientală între 1917 și 1990</i>, București, 1996. - Kershaw, Ian, <i>Drumul spre iad. Europa, 1914-1949</i>, București, 2017. - Launay, Jacques de, <i>Psihologie și sexualitate la mari contemporani</i>, București, 1993. - Longworth, Philip, <i>Crearea Europei de Est. De la preistorie la postcomunism</i>, București. - Lynch, Michael, <i>Stalin și Hrușciov: U.R.S.S., 1924-1964</i>, București. - Massoulie, François, <i>Conflictul din Orientul Mijlociu</i>, București, 2003. - Pinder, John, <i>Uniunea Europeană. Foarte scurtă introducere</i>, București, 2005. - Robson, Mark, <i>Italia: liberalism și fascism, 1870-1945</i>, București, 1997. - Rojek, Wojciech, <i>Territorial Changes in the North, Middle and South-East Europe after World War I (1917-1924)</i>, în George Cipăianu, Vasile Vesa (ed.), <i>La fin de la Première Guerre mondiale et la nouvelle architecture géopolitique européenne</i>, 2000, p. 171-189. 		
--	--	--

* temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.

* temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.

* este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceeași disciplină.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este corelat cu așteptările comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor din domeniul Istorie prin formarea unei baze solide de cunoștințe privind principalele procese și evenimente ale secolului XX, dezvoltarea gândirii critice și a capacității de analiză istorică, precum și prin utilizarea riguroasă a conceptelor și metodelor specifice disciplinei. Studiul ideologiilor, al relațiilor internaționale și al transformărilor politice, sociale și culturale răspunde cerințelor academice de interpretare contextuală și comparativă, în timp ce lucrul cu surse istorice și exercițiile de argumentare scrisă și orală dezvoltă competențe profesionale transferabile, apreciate de angajatori în domeniul precum educația, cercetarea, arhivele, muzeele și comunicarea culturală.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Evaluare scrisă	50%
	Parcurgerea bibliografiei		20%
10.5 Seminar/laborator	Frecvență		10%
	Participarea la dezbateri		20%
10.6 Standard minim de performanță: Pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5. Pentru obținerea notei 5, studentul trebuie să demonstreze un nivel minim acceptabil de cunoștințe și competențe, constând în identificarea corectă a principalelor evenimente și procese istorice ale secolului XX, plasarea lor într-un cadru cronologic general, descrierea succintă a cauzelor și consecințelor unor fenomene istorice majore, utilizarea minimală, dar corectă, a terminologiei de specialitate și formularea unor răspunsuri coerente, care respectă cerințele elementare de exprimare academică.			

Data completării
11.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
01.10.2025

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Dumitran Daniel